

[Kirkeministeren.]

syn til det, han kaldte de fastkorte præster — det er iøvrigt et meget godt udtryk —, at han og med ham mange andre ikke kunne acceptere, som han sagde, at menighederne får anvist en præst, som de så er bundet til i måske 20 år. Hvis vi havde fået den ordning, jeg foreslog, havde de ikke været bundet til en sådan præst i 20 år; han kunne være gået ind i rækken af de præster, der ønsker at forflyttes.

Nu gik det altså i udvalget, som det gik, og jeg fandt det derfor rigtigst at handle, som jeg gjorde. Hellere end at forsøge et dårligt og ganske utilstrækkeligt kompromis bør man lade problemet ligge i håb om en snarlig løsning, og jeg tror, spørgsmålet vil trænge sig på og kræve en løsning inden altfor længe. Problemets tilstedeværelse og dets tunge alvor erkendes jo fra alle sider. Jeg har som minister i den ret korte tid, jeg nu har virket, set og erkendt den dybe trang, der er tilstede, og både regeringen og mit parti var rede til en ændring.

Jeg beklager som sagt afvisningen, og jeg forstår den ikke, fordi princippet i det, som man antydede eventuelt at kunne gå med til, i virkeligheden var det samme, som lå til grund for mit forslag; det var jo et indgreb i visse menigheders rettigheder. Trods det negative resultat er jeg glad over, at jeg fremsatte forslaget. Det har i hvert fald skabt stærkt øget opmærksomhed om problemet, og så må man håbe på, at der inden længe vil vise sig mulighed for en løsning af det, og måske vil en sådan mulighed vise sig tidligere, end man nu i øjeblikket er tilbøjelig til at regne med.

Jeg har tilsidst nogle bemærkninger at gøre om spørgsmålet valgretsaldere, foranlediget af det ærede medlem hr. Aksel Larsens udtalelser. Jeg vil herom sige, at det forlig om 23 år som valgretsaldere, der nu er indgået mellem de demokratiske partier, jo ikke er at betragte som nogen endestation, men som en station på vejen. Det ærede medlem kan være ganske rolig for, at mit parti vil være tilhænger af 21 års valgretsaldere, ligesom det har været det hidtil siden 1913. Men politik er, når ikke et bestemt parti har magten, en krydsen sig frem til målet. Hvis et forlig er et forræderi imod en bestemt tanke, vil det vise sig derved, at man bliver stående ved dette forlig. Hele socialdemokratiets kamp og holdning i denne sag har været klar nok og fritager os for enhver mistanke om det, det ærede medlem ville beskyldte os for. Vi hilste grundlovsændringen i 1915 med glæde,

skønt den indeholdt en høj valgretsaldere til folketinget og en efter mit skøn ganske tåbelig høj valgretsaldere til landstinget; men der var visse ting, der betød fremskridt. I 1920 holdt vi stærkt på 21 års valgretsalderen, men blev overstemt. Det forlig, der senere blev indgået i 1938—39 mellem flertallet af partier her, bød på 23 år; det faldt som bekendt. Vi arbejdede videre på 21 års valgretsaldere. Mit partis vilje og regeringens vilje til at holde fast på 21 års valgretsalderen har vist sig ved fremsættelsen af de to lovforslag i denne samling, forslaget om valg til menighedsråd og forslaget om valg til kommunale råd. Hvis ikke klokken havde været ved at falde i slag, hvis ikke venstre og de konservative havde omsindet sig, var dette forslag nu allerede gennemført i folketinget, det andet måske også eller ville have været det i løbet af få dage. På denne baggrund står det angreb, det ærede medlem hr. Aksel Larsen rettede imod os, som noget anstrengt.

Det er rigtigt, at vi ikke nåede 21 år denne gang, men vi nåede 23 år til alle offentlige råd. Vi sikrede ved denne overenskomst adgang for yderligere to årgange unge vælgere til folketinget og til alle de lokale råd; vi vandt 12 årgange, kan man sige, til landstinget eller det, som træder i stedet derfor. Antagelig og forhåbentlig bliver der nu også tale om udbedring af andre skader og mangler ved den nugældende grundlov, og det er — for at bruge en historisk vending — vel en messe værd. Vi må jo ikke glemme, at hvis der ikke kommer nogen overenskomst om en ny grundlov, står partierne frit igen, og så kan det ærede medlem være rolig for, at han igen vil se os aldeles omgående gå over på 21 års fronten, og at vi straks vil søge ændret de love, som kan ændres udenom grundloven.

Vi er gået med til denne aftale, fordi vi har lært, hvor vanskeligt det er at ændre en grundlov — det viste 1920, det viste 1939. Når vanskeligheden ved at få en grundlovsændring gennemført er så stor, som den er, og vi nu tilsyneladende er nået et stort skridt frem mod en ændring, tror jeg, vi roligt kan sige, at vi dermed gavner ungdommen mere end det kommunistiske parti, der kun hengiver sig til demonstration. Jeg er tilbøjelig til at tro, at uanset dette forlig om de 23 år når vi dog 21 års valgretsaldere lige så hurtigt, og så har vi dog nået væsentlige indrømmelser i mellemtiden. Så lad det ærede medlem protestere!

Jeg minder det ærede medlem om, at han har ikke altid været utilgængelig for talen om kompromis. Da forslaget om en grund-